

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorum Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Dixi domino, deus meus es tu, bonorum meorum no[n] indiges.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

CONSERVA me domine, quoniam speravi in te.

HAEC EST uersus posterior pars in hebraeo, nam prior pars, titulo constat, sunt autem uerba Christi per totum psalmum, incipit enim affectu iam pereuntis ac derelicti ab omnibus, & morientis, hoc modo: Ecce ego morior, dereliquit me uirtus mea, dereliquerunt angeli & homines, quin demones & oēs homines perdidit me, Perijt fuga a me, & nō est qui requirat animā meam, desperatus deploratusq; sum omnibus, itaq; tu qui solus es mihi seruator, q; perditos seruas, uiuificas mortuos, exaltas afflictos, serua me. Quali dicat, illud: Pater, in manus tuas commendo spiritum meū. Non autem pro solo passionis tempore sic petit conseruari, uerum tota uita sese in seruato re deo pēdere cōfiteatur, ac quotidie mori, ut Paulus gloriatur, ita semper perit, semperq; seruatur pius, atq; hęc est uita noua fidei & spei hoc psalmo commēdata, uita scilicet crucis, hoc est mortis, nec huius nisi turpissima. Qui ergo in pace agit, uel se suis aut hominum uiribus seruat, nunquid potest dicere deo: Conserua me domine? Respondebitur enim ei, quid conseruem cum nondum pereras nec perditus sis? Discamus ergo tunc potissimum esse clamandum, quando perimus, ubi homines minime omnium clamant, sed desperant potius.

Semper perit
Semper seruat
tur pius.

Quoniam speravi in te. Ecce fiducia & spes inuocant, quomodo inuocaret, qui non confideret? ipsa fiducia allegatur pro merito congruo & condigno (ut uidemus) salutis aeternae, cur nō allegat opera, & uirtutes pro meritis? Nempē q; in hoc excessu nihil subsistit, nihil seruat, nisi pura & firma fides in solam misericordiam dei nitens, quae nihil de se, sed omnia de deo praesumit, ut monstrat hic Christus suo pulcherrimo exemplo, de quo affectu & emphasi uerborum istorum, speravi, & in te, abūde dictum est psalmo. v. Si enim in aliud q; in deum speretur, iam non poterit dici, speravi in te. Et quis de suis meritis praesumat, quando hic caput omnium Christus, tacitis meritis, in fide & spe miserentis dei solummodo nititur: Desperatis itaque in omnibus & per omnia hic affectus congruit.

Meritum de
congruo &
condigno.

Dixi domino, deus meus es tu, bonorum meorum nō indiges.

Hieronymus sic reddit partem posteriorem: Bene mihi non est sine te, mihi potius sic reddēdum uidetur: Bonus fui nō ad te, ut *טובא לי* robathi, sit uerbum absolutum, q; si liceret dicere, bonauī diceret, hoc est, bonus & pulcher fui, ut sit sensus: Ideo dixi ad dominum, q; mihi esset deus a quo omnia haberem, & ipse nihil a me (id quod uere est esse deum) quia nō fui bonus in eum, nihil enim in eum beneficij contuli, quis enim prior dedit illi & retribuetur ei? Ro. xj. Quoniam ex ipso & per ipsum & in ipsum sunt omnia. Hunc sensum nosster interpret uidit, cum dixit: Bonorum meorum non indiges. Et Hieronymi sententia sic consonat, q; nō modo nos nihil possumus dare deo, sed omnia bona ex ipso habemus, & sine ipso nihil boni habemus.

Dicit hęc autem Christus in commendationem crucis, intutus duas contrarias hominum generationes, quarum alteram, scilicet piorum, uidit ex sese nasci & sibi parari in regnum & hereditatem, alteram, scilicet impiorum, quia in cruce scandalifatur, relinquēdam esse. Ac si dicat: Ecce morior & in oculis hominum impiorum nihil minus apparet, q; ut tibi placeat, aut rex & haeres tuus sim futurus,

Duacōtraria
hominum ge-
nerationes.

sim futurus, sed hoc faciunt, quia rebus & uiribus & meritis suis freti, te-
non eligunt sibi, nec ex te omne bonum accipere, uerum potius tibi benefi-
cere praesumunt, id sibi uendicantes erga te, quod expectare debuerant ex
cum tu ideo mihi omnia auferas, ut ostendas non aliquid ex nobis tibi, sed omnia
nobis ex te uenire, si in te speremus, & in manum tuam nos proiecerimus.
Atque ita noui populi dux, hic suo exemplo docet & eloquitur, quibus bonum
nouus populus sit abundaturus, scilicet diuinis tantum, ceteris omnibus in ni-
hilum redactis. Id quod Iudaeus & uetus populus, temporalis abundantia pro-
nullo modo sustinet, non capiebat, sed & natura ipsa impatientissime, immo
deum suum, & ubi se solum coeperit ostendere bonum eorum, cetera omnia au-
ferre, nihil minus inueniuntur sensisse, neque enim opum, nominis, uicis, iusticiae,
& eorum quae habent ferre possunt ablationem, sola fide & spe clamantes: Con-
ferua me domine, quoniam speraui in te. Et dixi domino, deus meus es tu, nihil
boni confero in te. Id enim facit beneficium crucis mortificans nos & nostra omnia
ut consortes efficiamur diuinae naturae, ut, ij, Petri, j, dicitur.

Et uere arduissimum est, immo ipse infernus, sentire, omnia apud deum esse
bona nostra, & in nobis nihil esse situm, quo eum demereamus, placeamus, aut
mitigemus. Ruitque hic funditus impia illa Theologia eorum, qui faciendo quae
in se est, praesumunt misericordiam dei emercari, aut pro peccatis satisfacere suis
opusculis, ignorantes haec omnia fieri fide solius misericordiae dei, extinctis ma-
xime ijs ipsis opusculis ac penitus desperatis, quibus nitentur satisfacere &
parare sese ad gratiam dei. Atque hinc apparet quid prosit pompa illa satisfac-
tionum & indulgentiarum, per magistros nostros haereticissimos in Ecclesiam
dei introducta, suis impijs statutis, decisionibus, reservationibus, indulgijs, con-
cessionibus, & id genus pestilentissimis nugis, totius orbis animas perditissi-
me illaqueantes: quibus quid aliud discimus, quam ut credamus deum nostris egere
bonis, & nos non consortio diuinae naturae, sed deum nostrae naturae consortio
beatum fore, dum non fide nos in illum paramus transformare, ut sit nobis deus,
sed operibus illi in nos conamur mutare & nostris uotis similem facere, ut ei
nos idola simus: sicut dicit apud Isaiam: Cui assimulastis me? aut quam ima-
ginem ponetis mihi? An non est hoc deum uelle mihi conformare, si huc nitamur
ut mex opinioni, meo affectui, meo sensui, & desyderio sese attemperet, nisi id
faciat, non fiturus in eum, nec laurus eius manum: cum contra oporteat in ni-
hilum nos ire, & eum facere in nobis compotem sui sensus, sui uoti & desiderij,
hoc est, mori, damnari, & in nihilum redigi. Recte ergo huius psalmi titulus est,
Aureolum, qui de hoc summo & principe affectu loquitur, idque de summo &
optimo eius genere, qualis in principe omnium Christo fuit. Nam hoc affe-
ctu discernitur populus Christi, a non populo suo, contemptis omnium perso-
nis & nominibus, ut sequitur.

Sanctis qui in terra sunt eius, mirificauit oēs uoluntates meas in eis.

Hieronymus: Sanctis qui in terra sunt & magnificis, omnis uoluntas mea
in eis. Hebraeus, ad uerbum sic: Sanctis qui in terra sunt ipsi, & magnificis, omne
desyderium meum in eis. Debit itaque omiti pronomem, Eius, & in eis, quod
quod hebraico idiotismo solet, post relatiuum, Qui, subiungi. Et certum est uer-
bum, Mirificauit, per interpretem, p nomine, positum, quod adiri, in hebraeo,
magnificos,